

**ANALIZA SPRAWOZDAŃ
Z DZIAŁANIA SYSTEMÓW ZAPEWNIANIA
JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH
UNIwersytetu w Białymstoku
W ROKU AKADEMICKIM 2016/2017**

WSTĘP

Analiza działalności systemów zapewniania jakości kształcenia w poszczególnych jednostkach Uniwersytetu w Białymstoku za rok akademicki 2016/2017 została przeprowadzona w oparciu o sprawozdania złożone przez poszczególne jednostki UwB (wydziały, jednostki międzywydziałowe i ogólnouczelniane).

Sprawozdania złożyły wszystkie wydziały. Spośród jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych sprawozdania złożyły: SPNJO, CEU, SWFiS oraz Katedra Teologii Prawosławnej. **Sprawozdania nie złożyła Katedra Teologii Katolickiej.**

Ocenie poddano obszary jakości kształcenia określone w § 2 pkt 1 Uchwały nr 1748 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku. Analiza obejmuje:

- I. monitorowanie standardów akademickich (tabela 1, s. 2-3);
- II. monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia (tabela 2, s. 4-5);
- III. ocenę jakości zajęć dydaktycznych (tabela 3, s. 6-7);
- IV. monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów (tabela 4, s. 8);
- V. ocenę mobilności studentów i doktorantów (tabela 5, s. 9);
- VI. uzyskiwanie opinii absolwentów o przebiegu odbytych studiów (tabela 6, s. 10);
- VII. uzyskiwanie opinii pracodawców o poziomie zatrudnienia absolwentów studiów wyższych (tabela 6, s. 10);
- VIII. monitorowanie karier zawodowych absolwentów studiów wyższych (tabela 6, s. 10);
- IX. monitorowanie procesu potwierdzenia efektów uczenia się (tabela 7, s. 11).

Ocena jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych została dostosowana do ich specyfiki. Dodatkowo sprawdzono (zgodnie z § 14 pkt 15 Uchwały nr 1748 Senatu UwB) dostępność sprawozdań na stronach internetowych jednostek (tabela 8, s. 11). W tabeli 9. (s. 12) przedstawiono wybrane dane dotyczące oceny wyboru kierunku i uczelni przez absolwentów UwB, a w tabeli 10. (s. 12) – ocenę zadowolenia ze studiów studentów (na podstawie ankiet ewaluacyjnych).

Wnioski sformułowano na podstawie kompletności i adekwatności informacji zawartych w sprawozdaniach jednostek UwB, uwzględniono także wyniki dyskusji UZJK przeprowadzonej na posiedzeniu 5 lutego 2018 r.

Tabela 1.

Jednostka UwB	I. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH (CZĘŚĆ 1)			
	A. Kadra naukowo-dydaktyczna			B. Obsada zajęć dydaktycznych przez NA
	1. Zapewnianie minimum kadrowego zgodnie z wymogami MNiSW	2. Analiza i ocena działalności naukowej nauczycieli akademickich (NA) na podstawie ich sprawozdań	3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych:	
Wydział Prawa	+	+	+	+
	przepisy wewnętrznydziałowe (analiza 2 x w roku)	przepisy wewnętrznydziałowe (sprawozdania 2 x w roku) – aktywność publikacyjna, projekty badawcze, konferencje	przepisy wewnętrznydziałowe (sprawozdania 2 x w roku) – kursy, szkolenia, tytuły i stopnie naukowe	dziekan + kierownicy katedr/zakładów
Wydział Fizyki	+	+	+	+
	przepisy wewnętrznydziałowe	ocena okresowa; bieżąca ocena władz dziekańskich	szkolenia, konferencje	
Wydział Filologiczny	+	+	+	+
		karta osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego		
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+	+	+	+
		Wydziałowa Komisja Oceniająca, karta osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego, sprawozdania roczne składane dziekanowi	szkolenia, kursy (naukowe, dydaktyczne), staże	w oparciu o dorobek, sylabusy, ankiety studentów
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+	+	+	+
		karta osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego; arkusz oceny okresowej	kursy, szkolenia, staże; tytuły i stopnie naukowe; zajęcia za granicą (ERASMUS+)	dziekan + kierownicy katedr/zakładów
Wydział Matematyki i Informatyki	+	+	+	+
		karta osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego; arkusz oceny okresowej	szkolenia, warsztaty, kursy dydaktyczne i językowe; tytuły i stopnie naukowe; granty	
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+	+	+	+
		sprawozdania (raz w roku) – aktywność publikacyjna, projekty badawcze, konferencje	szkolenia, kursy, staże; studia podyplomowe; tytuły i stopnie naukowe	dyrektorzy instytutów
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+	+	+	+
	analiza 2x w roku; dziekani i Kds.SJK	karta osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego (raz w roku)	kursy, szkolenia, staże; tytuły i stopnie naukowe	kierownicy K/Z+ dziekan
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	+	+	+	+
		karta osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego; sprawozdania naukowe	szkolenia, kursy (dydaktyczne i językowe); stopnie naukowe	(pro)dziekan + kierownicy katedr +dziekani: WEiZ, WP, WMiI

Jednostka UwB	I. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH (CZĘŚĆ 2)			
	A. Kadra naukowo-dydaktyczna			B. Obsada zajęć dydaktycznych przez NA (zgodność z kwalifikacjami zawodowymi)
	1.Zapewnianie minimum kadrowego zgodnie z wymogami MNiSW:	2.Analiza i ocena działalności naukowej nauczycieli akademickich	3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych:	
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	+	nie dotyczy (kilka osób rozwija się naukowo)	udział w konferencjach naukowych i dydaktycznych oraz w szkoleniach	+
Centrum Edukacji Ustawicznej	+	ocena działalności nauczycieli akademickich prowadzona i nadzorowana przez stosowną jednostkę UwB (macierzysty wydział nauczyciela akademickiego)	zgodnie z wymaganiami macierzystej jednostki UwB, w której zatrudniony jest pracownik; udział w konferencjach dot. jakości kształcenia	+
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	+	nie dotyczy	szkolenia instruktorskie	+
Katedra Teologii Prawosławnej	+	ocena dokonana w oparciu o wewnętrzne sprawozdania (brak informacji szczegółowych)	b.d.	b.d.

W oparciu o treść sprawozdań jednostek organizacyjnych UwB przyjęto:

- a. (+) zamieszczona informacja w sprawozdaniu
- b. b.d. brak w treści sprawozdania,
- c. [...] informacje z poprzedniego roku akademickiego.

Tabela 2.

Jednostka UwB	II. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA (CZĘŚĆ 1)				
	A. Zespół ds. monitorowania kształcenia na poszczególnych kierunkach ¹	B. Posiadanie procedur zatwierdzania, monitorowania ² programów i EK	C. Uwzględnianie w PK wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz wyników analizy zgodności zakładanych EK z potrzebami rynku pracy	D. Publiczna dostępność programów kształcenia, systemu ich oceny i weryfikacji	E. Uwagi
Wydział Prawa	+ (a-h)	+	+	+	postulat uproszczenia sylabusów
Wydział Fizyki	+	b.d. [+/-]	b.d.	+	postulat zredukowania części finalnej ankiety ewaluacyjnej dotyczącej danych identyfikujących ankietowanego
Wydział Filologiczny	+	b.d. [+]	b.d.	+	postulat uproszczenia ankiety ewaluacyjnej
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+ (a-h)	+	b.d.	+	opracowanie regulaminu praktyk zawodowych
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+	+	b.d.	+	ankieta dotycząca oceny praktyk zawodowych przez studentów
Wydział Matematyki i Informatyki	+	b.d. [+/-]	+ (w oparciu o wyniki ankiet)	+	ankieta dotycząca oceny praktyk zawodowych przez studentów
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+	b.d. [+]	b.d.	b.d.	
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+ (a-h)	b.d. [b.d.]	b.d.	+	postulat wydłużenia przerw na studiach niestacjonarnych
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	+ (a-e)	+	b.d.	+	ocena organizacji praktyk przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia

¹ Zakres działalności zespołu powinien obejmować ocenę i analizę:

- spójności koncepcji kształcenia,
- zgodności zakładanych efektów kształcenia (EK) z KRK, ich spójności z treściami kształcenia i metodami dydaktycznymi,
- zgodności programów z zakresem wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia zakładanych EK oraz dostosowania programu do specyfiki profilu i formy kształcenia,
- prawidłowości stosowanego systemu punktów ECTS,
- zgodności sylabusów poszczególnych przedmiotów z programem studiów oraz zakładanymi EK,
- sposobu weryfikacji zakładanych EK na każdym etapie kształcenia,
- systemu weryfikacji końcowych EK,
- programu praktyk wraz z analizą EK uzyskanych podczas realizacji.

² (+/-) gdy do monitorowania wykorzystuje się jedynie ankiety ewaluacyjne.

Jednostka UwB	II. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA (CZĘŚĆ 2)				
	A. Zespół ds. analizy programów kształcenia (PK)	B. Posiadanie procedur zatwierdzania, monitorowania programów i EK	C. Uwzględnianie w PK wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz wyników analizy zgodności zakładanych EK z potrzebami rynku pracy	D. Publiczna dostępność programów kształcenia, systemu ich oceny i weryfikacji	E. Uwagi
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	+	b.d.	b.d.	b.d.	postulat zmniejszenia liczby osób w grupach lektoratowych
Centrum Edukacji Ustawicznej	+	+	+	+	
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	b.d.	b.d.	nie dotyczy	b.d.	
Katedra Teologii Prawosławnej	+ (brak informacji szczegółowych)	b.d.	nie dotyczy	+	

W oparciu o treść sprawozdań jednostek organizacyjnych UwB przyjęto:

- a. (+) zamieszczona informacja w sprawozdaniu
- b. b.d. brak w treści sprawozdania,
- c. [...] informacje z poprzedniego roku akademickiego.

Tabela 3.

Jednostka UwB	III. Ocena jakości zajęć dydaktycznych						
	A. Hospitacje:	B. Ankietywanie zajęć dydaktycznych przewidzianych planami i programami studiów:					C. Udostępnianie wyników badania ankietowego dla prowadzącego zajęcia i Wydziałowej Komisji Oceniającej
		1. Stopnia I, II	2. Stopnia III	3. Podyplomowych	4. Liczba wypełnionych ankiet ogółem	5. Wskaźnik osób przeankietowanych	
Wydział Prawa	+	+	+	+ [+]	6863 (11,8%) [8142 (13,4%)]	34% [32,6%]	+ [+]
Wydział Fizyki	+	+	+	nie dotyczy	305 (24,60%) [146 (17,75%)]	98,3% [36,36%]	b.d. [b.d.]
Wydział Filologiczny	+	+	+	b.d. [+]	3221 (9,6%) [5383 (8,7%)]	25,1% [25,5 %]	+ [+]
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+ (wg planu)	+	+	+ [0]	2477 (9,5%) [2339 (11,8%)]	32,8% [68%]	+ [+]
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+ (wg planu)	+	nie dotyczy	+ [b.d.]	6764 (12,67%) [7557 (12,5%)]	38,05% [37,4%]	+ [b.d.]
Wydział Matematyki i Informatyki	+	+	nie dotyczy	b.d. [b.d.]	b.d. [2491 (18,9%)]	b.d. [42,4%]	b.d. [+]
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+	+	+	b.d. [b.d.]	2933 (5,8%) [856 (13,6%)]	23% [26,7%]	b.d. [b.d.]
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+ (wg planu)	+	+	+ [b.d.]	b.d. [3191]	40,2% [29,5%]	+ [+]
WE-I w Wilnie	+ (wg zasad hospitacji)	+	nie dotyczy	nie dotyczy	1127 (15%) [1482 (13%)]	b.d. [21,8%]	+ [b.d.]

W oparciu o treść sprawozdań jednostek organizacyjnych UwB przyjęto:

- a. (+) zamieszczona informacja w sprawozdaniu
- b. b.d. brak w treści sprawozdania,
- c. [...] informacje z poprzedniego roku akademickiego.

Jednostka UwB	III. Ocena jakości zajęć dydaktycznych						C. Udostępnianie wyników badania ankietowego dla prowadzącego zajęcia i Wydziałowej Komisji Oceniającej
	A. Hospitacje:	B. Ankietowanie zajęć dydaktycznych przewidzianych planami i programami studiów:					
		1. Stopnia I, II	2. Stopnia III	3. Podyplomowych na zasadach ustalonych przez RW	4. Liczba wypełnionych ankiet ogółem	5. Wskaźnik osób przeankietowanych	
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	+	+	nie dotyczy	nie dotyczy	b.d.	wszyscy pracownicy (analiza wyników z trzech lat)	Wyniki przedstawione Komisji ds. oceny pracowników dydaktycznych
Centrum Edukacji Ustawicznej	+	+	nie dotyczy	nie dotyczy	128 (40%) [30 (11,6%)]	71,7% [42,16%]	+ [+]
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	b.d.	brak ankiet; ocena jakości zajęć jest poruszana podczas cyklicznych zebrań z pracownikami dydaktycznymi	nie dotyczy	nie dotyczy	brak ankietyzacji	brak ankietyzacji	brak ankietyzacji
Katedra Teologii Prawosławnej	b.d.	+	nie dotyczy	b.d.	b.d.	b.d.	+

W oparciu o treść sprawozdań jednostek organizacyjnych UwB przyjęto:

- a. (+) zamieszczona informacja w sprawozdaniu
- b. b.d. brak w treści sprawozdania,
- c. [...] informacje z poprzedniego roku akademickiego.

Tabela 4.

Jednostka UwB	IV. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW:					
	A. Aktualizowanie zasobów bibliotecznych	B. Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej (dostosowanie do ilości uczących się)	C. Ocena informatyzacji kształcenia (dostępność informacji na temat kształcenia)	E. Ocena organizacji zajęć (plany zajęć)	F. Uwzględnianie opinii uczących się na temat funkcjonowania biblioteki, pracowni komputerowej, dziekanatu/sekretariatu	Źródło informacji poza sprawozdaniem - ankiety ewaluacyjne (liczba + % uprawnionych)
Wydział Prawa	+	+	+	+	+	233 (6,4 %)
Wydział Fizyki	+	+	+	+	+	7 (10,76%)
Wydział Filologiczny	+	+	+	+	b.d.	119 (8,49%)
Wydział Biologiczno-Chemiczny	+	+	+	+	+	72 (11%)
Wydział Pedagogiki i Psychologii	+	+	+	+	+	355 (18,7%)
Wydział Matematyki i Informatyki	+	+	+	+	+	15 (2,84%)
Wydział Historyczno-Socjologiczny	+	+	+	+	+	55 (7,53%)
Wydział Ekonomii i Zarządzania	+	+	+	+	+	900 (38,86%)
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	+	+	+	+	+	26 (7,22%)
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	+	+	+	+	nie dotyczy	+
Centrum Edukacji Ustawicznej	nie dotyczy	+	+	+	+	128
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	nie dotyczy	+	brak strony internetowej	b.d.	nie dotyczy	- (ocena własna)
Katedra Teologii Prawosławnej	nie dotyczy	nie dotyczy	+	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy (kształcenie usługowe)

W oparciu o treść sprawozdań jednostek organizacyjnych UwB przyjęto:

- a. (+) zamieszczona informacja w sprawozdaniu
- b. b.d. brak w treści sprawozdania,
- c. [...] informacja z poprzedniego roku akademickiego (jeśli się różni od tegorocznej).

Tabela 5.

Jednostka UwB	V. MONITOROWANIE MOBILNOŚCI STUDENTÓW (S) I DOKTORANTÓW (D)							
	A. Analiza funkcjonowania wymiany S i D					B. Posiadanie sformalizowanego systemu zasad zaliczania osiągnięć S/D (punktów i ocen)	C. Wykorzystywanie doświadczeń zdobytych przez S/D podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia	D. Pozyskiwanie opinii S/D przyjeżdżających (polskich i zagranicznych) na temat realizowanych na Uczelni studiów w stosunku do ich oczekiwań w tym zakresie
	Liczba osób korzystających z wymiany:							
	a. studenci	b. doktoranci	c. studenci z zagranicy	d. doktoranci z zagranicy	e. odbywanie praktyk			
Wydział Prawa	26 (E)	2	24	1	1	+	wprowadzenie przedmiotów w językach obcych; obowiązek zaliczenia przedmiotu specjalizacyjnego w języku obcym	Koordinator ds. Studentów Przyjeżdżających – stały kontakt ze studentami zagranicznymi
Wydział Fizyki	2 [0]	-	2 [3]	0	1 [0]	b.d.	+	ankietowanie
Wydział Filologiczny	15 (E)+4 [20 (E)+1]	1	b.d.	b.d.	10[5]	b.d.	b.d.	b.d.
Wydział Biologiczno-Chemiczny	0	0	2 (B), 4 (Ch)	1 (B)	0	+	+	ankietowanie
Wydział Pedagogiki i Psychologii	3 (E)+2 [4]	-	2 [8]	b.d.	b.d.	+	+	rozmowa
Wydział Matematyki i Informatyki	0	-	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	nie dotyczy (brak studentów przyjeżdżających)
Wydział Historyczno-Socjologiczny	5	b.d.	9 [14]	b.d.	3 [1]	b.d.	b.d.	ankietyzacja
Wydział Ekonomii i Zarządzania	6 [25]	0	21 [17]	b.d.	b.d.	+	+	Koordinator Programu Erasmus
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	3 [4]	-	0	0	2 [3]	+	+	nie dotyczy (brak studentów przyjeżdżających)

W oparciu o treść sprawozdań jednostek organizacyjnych UwB przyjęto:

- (+) zamieszczona informacja w sprawozdaniu
- b.d. brak w treści sprawozdania,
- (-) nie dotyczy jednostki (jak wynika z treści sprawozdania),
- (E) – Program ERASMUS +
- (M) - Programu Mobilności Studentów MOST
- [...] informacja z poprzedniego roku akademickiego.

Tabela 6.

Jednostka UwB	VI. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW (badania ankietowe dotyczące procesu nauczania, kadry dydaktycznej, organizacji procesu kształcenia i osiągniętych efektów edukacji)	VII. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW (badania ankietowe dotyczące oceny przygotowania do pracy zawodowej absolwentów)	VIII. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW (uwzględnianie wyników monitoringu kariery zawodowej absolwentów prowadzonej przez Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów)
Wydział Prawa	371 absolwentów [281]	69 ankiet [63]	b.d.
Wydział Fizyki	9 absolwentów [7]	1 [0]	b.d.
Wydział Filologiczny	86 absolwentów [35]	spotkania z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów	b.d.
Wydział Biologiczno-Chemiczny	75 absolwentów [55]	ankietowanie w cyklu trzyletnim [dwuletnim] opinie członków Rady Konsultacyjnej opinie pracodawców	+
Wydział Pedagogiki i Psychologii	415 absolwentów [287]	brak ankiet; ocena własna jednostki; konsultacje z przedstawicielami Rad Programowych	b.d.
Wydział Matematyki i Informatyki	brak badań ankietowych [36]	brak ankiet; ocena własna jednostki; konsultacje z przedstawicielami Rad Pracodawców	b.d.
Wydział Historyczno-Socjologiczny	16 absolwentów [77]	20 ankiet [13]	b.d.
Wydział Ekonomii i Zarządzania	brak ankiet [36]	konsultacje z przedstawicielami Rad Eksperckich	b.d.
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	47 absolwentów [74]	kontakt z pracodawcami	+
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	forma pośrednia (inne jednostki UwB)	forma pośrednia (inne jednostki UwB)	nie dotyczy
Centrum Edukacji Ustawicznej	forma pośrednia (inne jednostki UwB)	forma pośrednia (inne jednostki UwB)	+
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Katedra Teologii Prawosławnej	+	nie dotyczy	nie dotyczy

W oparciu o treść sprawozdań jednostek organizacyjnych UwB przyjęto:

- a. (+) zamieszczona informacja w sprawozdaniu
- b. b.d. brak w treści sprawozdania,
- c. [...] informacja z poprzedniego roku akademickiego.

Tabela 7.

Jednostka UwB	IX. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZENIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (PEU)					
	Liczba złożonych wniosków	A. Organ powołany do PEU	B. Przestrzeganie ustalonych standardów w zakresie dokumentowania poszczególnych etapów procedury PEU	C. Przestrzeganie ustalonych kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się dla danej kwalifikacji	D. Ocena ustalonej procedury odwoławczej od wyników walidacji (PEU)	E. Dostępność informacji na temat kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się
Wydział Prawa	0	+				
Wydział Fizyki	0	b.d.				
Wydział Filologiczny	0	b.d.				
Wydział Biologiczno-Chemiczny	0	Komisja ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się (PEU)				
Wydział Pedagogiki i Psychologii	0	Wydziałowy Doradca ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się				
Wydział Matematyki i Informatyki	0	Wydziałowy Doradca ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się				
Wydział Historyczno-Socjologiczny	0	Wydziałowy Doradca ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się				
Wydział Ekonomii i Zarządzania	0	b.d.				
Wydział Ekonomiczno-Informatyczny	0	b.d.				

Tabela 8.

Jednostka UwB	Wydział Prawa	Wydział Fizyki	Wydział Filologiczny	Wydział Biologiczno-Chemiczny	Wydział Pedagogiki i Psychologii	Wydział Matematyki i Informatyki	Wydział Historyczno-Socjologiczny	Wydział Ekonomii i Zarządzania	Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	Centrum Edukacji Ustawicznej	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	Katedra Teologii Prawosławnej
Publikacja sprawozdania na stronie internetowej	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	brak własnej strony	-

Stan na dzień 07.02.2018 r.

Tabela 9.
Ocena wyboru kierunku i uczelni przez absolwentów

Jednostka UwB	Wydział Prawa	Wydział Fizyki	Wydział Filologiczny	Wydział Biologiczno-Chemiczny	Wydział Pedagogiki i Psychologii	Wydział Matematyki i Informatyki	Wydział Historyczno-Socjologiczny	Wydział Ekonomii i Zarządzania	WE-I w Wilnie
Liczba ankietowanych absolwentów	371	9	86	75	415	0	16	b.d.	47
Ocena wyboru kierunku (odpowiedzi: tak + raczej tak) [% badanych]	80,16	100	b.d.	73%	84,5	-	68,75	b.d.	b.d.
Ocena wyboru Uczelni (odpowiedzi: tak + raczej tak) [% badanych]	92,19	100	b.d.	b.d.	94,3	-	75	b.d.	b.d.

Tabela 10.
Ocena zadowolenia ze studiów studentów (na podstawie ankiet ewaluacyjnych)

Jednostka UwB	Wydział Prawa	Wydział Fizyki	Wydział Filologiczny	Wydział Biologiczno-Chemiczny	Wydział Pedagogiki i Psychologii	Wydział Matematyki i Informatyki	Wydział Historyczno-Socjologiczny	Wydział Ekonomii i Zarządzania	WE-I w Wilnie
Liczba ankietowanych studentów	233	7	119	72	355	15	55	900	26
% uprawnionych	6,4 %	10,76%	8,49%	11%	18,7%	2,84%	7,53%	38,86%	7,22%
% zadowolonych ze studiów (odpowiedzi: tak + raczej tak)	87,88%	100%	b.d.	54%	87,6%	80%	65,5%	67,2%	76,92%

INFORMACJE WYJAŚNIAJĄCE I PODSUMOWUJĄCE

Uwagi ogólne

1. Wszystkie wydziały prowadzą działania monitorujące i dokonują samooceny w zakresie jakości kształcenia.
2. Wszystkie wydziały budują rekomendacje dla WZJK i referują działania naprawcze w stosunku do rekomendacji z poprzedniego roku, choć należy podkreślić, że odniesienia do nich bywają wybiórcze. Nie wszystkie rekomendacje udało się zrealizować i nie zawsze fakt ten jest odpowiednio skomentowany.
3. Poszczególne wydziały podejmują ciekawe działania służące jakości kształcenia. Obok tych wymienionych w ubiegłorocznym raporcie pojawiły się nowe inicjatywy, m.in.:
  - a. działania zaradcze służące wyrównaniu poziomu wiedzy na I roku i przeciwdziałające rezygnacji ze studiów (Wydział Fizyki)
  - b. analiza sylabusów przez Komisję ds. Weryfikacji Efektów Kształcenia i podejmowanie odpowiednich działań naprawczych (WPiP)
  - c. spotkania ze studentami informujące o wynikach ankietyzacji i skutkujące wyraźnym wzrostem ich zaangażowania w wypełnianie kwestionariuszy (WEiZ, WFiz).
4. Jednostki międzywydziałowe i ogólnouczelniane w dalszym ciągu bazują na kryteriach ogólnouniwersyteckich. Nie zdecydowały się na dostosowanie formularza raportu rocznego do własnej specyfiki.

Uwagi szczegółowe

I. Monitorowanie standardów akademickich.

1. Jednostki monitorują minima kadrowe na prowadzonych przez siebie kierunkach.
2. Wydziały prowadzą stałą ocenę aktywności naukowej nauczycieli akademickich (NA). Podstawą tej oceny jest ogólnouniwersytecka karta oceny pracownika bądź arkusz oceny okresowej, ale niektóre jednostki wykorzystują dodatkowe sprawozdania.
3. Jednostki monitorują proces podnoszenia kwalifikacji zawodowych, jednak ta sfera (poza osiągnięciami naukowymi) jest najmniej sformalizowana. WB-Ch postuluje wprowadzenie w kartach osiągnięć pracowników UwB rubryki dotyczącej odbytych kursów czy szkoleń.
4. Na wydziałach istnieją procedury zapewniania właściwej (tj. zgodnej z kompetencjami naukowymi i dydaktycznymi, adekwatnymi do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia) obsady zajęć dydaktycznych. Niektóre jednostki przeprowadziły pogłębioną analizę obsady zajęć.

II. Monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia.

1. We wszystkich jednostkach organizacyjnych UwB funkcjonują Kierunkowe Zespoły Dydaktyczne. W niektórych działają bardzo aktywnie, inicjując nowe działania wynikające z pogłębionych analiz różnych obszarów kształcenia.
2. Kilka jednostek nie opisuje procedur zatwierdzania, monitorowania programów i efektów kształcenia (WFiz, WFiL, WMiI, WH-S, WEiZ). Większość nie podaje także informacji o uwzględnianiu wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy, co niewątpliwie jest związane z brakiem odpowiednich raportów ze strony Biura Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów (por. p. VIII).

3. Zwiększa się zaangażowanie wydziałów w monitorowanie praktyk zawodowych, co odpowiada postulatom zgłaszanym przez studentów w ubiegłych latach. Trzy wydziały (WP, WMiI i WPiP) przeprowadziły ankietyzację studentów na temat ich oceny praktyk zawodowych. Na WE-I i WB-Ch zatwierdzono nowe regulaminy praktyk, dodatkowo WE-I dokonał oceny organizacji praktyk zawodowych, a WB-Ch zbierał opinie od opiekunów praktyk zawodowych nt. działań, jakie powinny być podjęte, aby poprawić przygotowanie studentów do pracy zawodowej.
4. Wśród uwag najczęściej zgłaszanych przez studentów w ankietach ewaluacyjnych znajduje się postulat zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych, zmian w ofercie przedmiotów fakultatywnych oraz unowocześnienia dydaktyki (m.in. więcej dialogu ze studentami, mniej referatów i prezentacji, wprowadzenie większej liczby egzaminów ustnych, bogatsza oferta kształcenia on-line).
5. Kilka wydziałów zareagowało na uwagi dotyczące zbyt małej liczby godzin lektoratów i zwiększyły ich wymiar na różnych formach kształcenia (WPiP, WFiI, WP).

III. Ocena jakości zajęć dydaktycznych.

1. Wydziały dokonują oceny jakości zajęć dydaktycznych w oparciu o protokoły hospicacji i analizę wyników ankietowania studentów przez USOS.
2. Wskaźnik ankietowanych osób wzrósł na czterech wydziałach, przy czym na WFiI jest to wzrost spektakularny.
3. Ze względu na różnice w sposobie prezentowania danych trudno jest porównać wyniki na poszczególnych wydziałach, ale zasadniczo studenci są zadowoleni z jakości dydaktyki na UwB. Oceny poniżej dobrej zdarzają się sporadycznie, nierzadko są to oceny powyżej 4,5.
4. Nie zawsze w raporcie omawia się sposób wykorzystania wyników ankietowania w procesie doskonalenia jakości kształcenia.
5. Jednostki międzywydziałowe i ogólnouczelniane w zakresie oceny jakości zajęć dydaktycznych bazują na badaniach ankietowych prowadzonych na wydziałach (poza SWFiS), ale nie analizują ich wyników w odniesieniu do siebie (poza SPNJO).

IV. Monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów.

1. Jednostki organizacyjne prowadzą monitoring warunków kształcenia i organizacji studiów w oparciu o ankiety ewaluacyjne i obserwacje własne.
2. Zasadniczo oceny są pozytywne, choć w niektórych jednostkach studenci formułują uwagi krytyczne w stosunku do pracy dziekanatów. Stopień zadowolenia ze studiów waha się od 54% zdecydowanie (lub raczej tak) zadowolonych na WB-Ch do 87,88% na WP, przy czym ankiety ewaluacyjne obejmują raczej niewielki procent osób uprawnionych (od 2,84% na WMiI do 38,88% na WEiZ).

V. Ocena mobilności studentów i doktorantów.

1. Jednostki prowadzą ocenę mobilności studentów i – tam, gdzie to możliwe – mobilności doktorantów.
2. Nie wszystkie jednostki informują o posiadaniu sformalizowanego systemu zasad zaliczania osiągnięć studentów i o sposobach wykorzystania doświadczeń zdobytych przez mobilnych studentów.
3. WFiI jako powód słabego zainteresowania studentów wyjazdami zagranicznymi zgłasza trudności organizacyjne przy realizacji programu studiów (dany przedmiot realizowany w różnych semestrach w różnych jednostkach) i postuluje, aby uczelnia podobnie traktowała wnioski studentów tego wydziału o wyjazdy jedno- i dwusemestralne.
4. SPNJO sygnalizuje, że jego rola w zwiększeniu mobilności studentów jest niedoceniana.

- VI. Uzyskiwanie opinii absolwentów Uczelni o przebiegu odbytych studiów.
1. Badanie opinii absolwentów zostało przeprowadzone w większości jednostek organizacyjnych (oprócz WMiI oraz WEiZ). Podstawą były badania ankietowe (od 9 do 415 ankiet).
  2. Na pięciu wydziałach (WP, WFiz, WFiI, WB-Ch, WPiP) nastąpił wzrost liczby przeankietowanych absolwentów (szczególnie wyraźny na WPiP).
  3. Ze względu na brak informacji o ogólnej liczbie absolwentów trudno jest ocenić, jaki ich procent został poddany ankietyzacji (dane te podaje jedynie WPiP).
  4. Ocena absolwentów z wyboru studiów i uczelni jest wysoka (od 68,75% do 92,19% osób zadowolonych ze swoich decyzji w tej kwestii).
  5. SPNJO prosi o skonsultowanie z nim brzmienia punktu w ankiecie, dotyczącego oceny umiejętności językowych.
- VII. Uzyskiwanie opinii pracodawców o poziomie zatrudnienia absolwentów studiów wyższych.
1. Badanie opinii pracodawców o absolwentach danej jednostki organizacyjnej UwB prowadzone jest za pomocą ankiet (WP, WFiz, WH-S), spotkań z pracodawcami (WFiI, WE-I) oraz konsultacji z Radami Eksperskimi (WEiZ), Radami Pracodawców (WMiI) i Radami Programowymi (WPiP).
  2. Ze względu na niską zwrotność ankiet od pracodawców alternatywne sposoby uzyskiwania informacji zwrotnych należy uznać za bardzo wskazane.
  3. Informacje zwrotne od pracodawców, choć nieliczne, z jednej strony wskazują na wysoki poziom wiedzy teoretycznej absolwentów UwB, ich umiejętność pracy zespołowej i umiejętność myślenia, a z drugiej strony – na niską znajomość języków obcych.
- VIII. Monitorowanie losów absolwentów.
1. Monitorowanie karier zawodowych absolwentów powinno być prowadzone przez BZPSiA, jednak wydziały nie otrzymują regularnych raportów.
  2. WE-I w Wilnie prowadzi własne ankietowe badania losów absolwentów, a jego wyniki opracowuje Biuro Karier i Promocji działające na wydziale.
- IX. Monitorowanie procesu potwierdzenia efektów uczenia się.
1. Na żaden wydział nie wpłynęły wnioski w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się (PEU). Z tego względu zrozumiałą jest brak danych na temat przestrzegania standardów w zakresie dokumentowania poszczególnych etapów procedury PEU, przestrzegania ustalonych kryteriów i metod weryfikacji efektów uczenia się dla danej kwalifikacji czy oceny ustalonej procedury odwoławczej od wyników walidacji (PEU).
  2. Wydziały (poza WPiP, który o procedurze informuje w zakładce „studenci”, a nie „kandydaci”) nie wspominają o możliwości poddania się procedurze walidacji.
  3. Na kilku wydziałach podjęto odpowiednie kroki w celu budowania systemów wydziałowych PEU (WH-S, WPiP, WMiI, WH-S, WP), ale należy zwrócić uwagę, że niektóre jednostki utożsamiają weryfikację efektów kształcenia (ocenę kształcenia na wydziale) z weryfikacją efektów uczenia się (walidacją, czyli potwierdzaniem efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną).

ODNIESIENIE DO REKOMENDACJI Z UBIĘGLOROCZNEGO RAPORTU

Lp.	Rekomendacja	Komentarz
1.	Wydziały powinny większą uwagę zwrócić na monitorowanie jakości kształcenia na studiach podyplomowych i studiach doktoranckich.	Wszystkie wydziały prowadzące studia doktoranckie informują o ankietowaniu uczestników studiów doktoranckich. Trzy wydziały (WFil, WMiI, WH-S) prowadzące studia podyplomowe nie informują o ankietowaniu słuchaczy.
2.	Wydziały powinny większą uwagę zwrócić na sposób wykorzystania wyników ankiet w procesie doskonalenia jakości kształcenia.	Zakres działań w tym zakresie uległ poprawie, ale w dalszym ciągu nie wszystkie jednostki informują o sposobie wykorzystania ankiet.
3.	Należy usprawnić współpracę wydziałów z Biurem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów.	Dokonano analizy sytuacji dotyczącej monitorowania karier zawodowych absolwentów (zob. raport MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW UWb z VI 2017). Przedstawiciele BZPSiA brali aktywny udział w ogólnouczelnianym seminarium projakościowym. Wydziały otrzymały raport dotyczący losów absolwentów z rocznika 2013/2014 pod koniec stycznia 2018 r., zatem nie mogły wykorzystać tych wyników w tegorocznych sprawozdaniach wydziałowych.
4.	Wdrożenie systemu potwierdzania efektów uczenia się wymaga wsparcia wydziałów, m.in. w zakresie opracowania procedur potwierdzenia efektów uczenia się.	System potwierdzania efektów uczenia się został utworzony (uchwała nr 1769 Senatu UWb), ale nie funkcjonuje, gdyż nie wpływają w tej sprawie żadne wnioski. Może mieć to związek z brakiem świadomości społeczeństwa w zakresie walidacji, dlatego tak ważne jest upowszechnianie odpowiednich informacji.
5.	Przy ocenie pracowników naukowo-dydaktycznych docenienia na uczelni wymaga drugi aspekt działalności zawodowej nauczycieli akademickich, tj. działalność dydaktyczna.	UZJK dyskutował nad kryteriami oceny aktywności dydaktycznej nauczycieli akademickich UWb i efekty tej dyskusji przedstawił w postaci PROJEKTU OCENY DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ NAUCZYCIELI AKADEMICKICH UWb (IV 2017).
6.	Jednostki międzywydziałowe i ogólnouczelniane powinny opracować systemy zapewniania jakości kształcenia dostosowane do specyfiki swojej jednostki.	W II 2017 wprowadzono zmiany w Uchwale nr 1748 Senatu UWb, których celem było m.in. umożliwienie dostosowania sprawozdawczości do specyfiki jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych. W marcu do kierowników jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych wysłano pismo, informujące o zmianach i zachęcające do dostosowania obowiązującej w tych jednostkach dokumentacji do ich specyfiki. Jednostki nie skorzystały z tej możliwości.
7.	Sprawozdania z działania systemów zapewniania jakości kształcenia w poszczególnych jednostkach powinny uwzględniać rolę wszystkich ciał, których istnienie przewiduje Uchwała nr 1748.	Sprawozdawczość w tym względzie uległa poprawie. O Radach Konsultacyjnych (lub ciałach o zbliżonym do nich zakresie działania) nie wspominają jedynie WH-S i WMiI. W CEU funkcję Zespołu ds. Jakości Kształcenia pełni Rada Programowa.

REKOMENDACJE

1. Zalecenia dla jednostek przy konstruowaniu raportów rocznych:
  - a. Nie wszystkie wydziały omawiają rozwiązania systemowe (jakie są procedury, kto za co odpowiada, na jakiej podstawie, kto i jak reaguje na nieprawidłowości), a koncentrują się na stanie ogólnym (np. mamy właściwie skonturowane programy) lub referowaniu wyników badań ankietowych. **Zaleca się prezentowanie rozwiązań systemowych w raportach rocznych** (m.in. procedury dotyczące sposobu wykorzystania wyników ankietowania w procesie doskonalenia jakości kształcenia).
  - b. Niektóre jednostki pomijają w sprawozdawczości wybrane aspekty dotyczące jakości kształcenia, do których nadzorowania obowiązuje Uchwała 1748 Senatu UwB. **Zaleca się opisywanie w raportach wszystkich aspektów**, aby w raporcie zbiorczym nie pojawiały się rubryki: „brak danych”.
  - c. **Zaleca się w raportach odnośnie do wszystkich rekomendacji z ubiegłego roku** (zarówno WZJK, jak i – w zakresie dotyczącym poszczególnych jednostek – UZJK) **oraz autoanalizę przyczyn braku lub częściowego wypełnienia zaleceń.**
2. Różnorodne uwagi raportów wydziałowych dotyczą podniesienia jakości dydaktyki. **Należy dbać o rozwijanie kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich UwB.** Propozycje działań służące temu celowi to:
  - a. zachęcanie pracowników do udziału w kursach, warsztatach, szkoleniach i konferencjach dydaktycznych;
  - b. systematyczne propagowanie informacji na temat Studium Doskonalenia Pedagogicznego Nauczycieli Akademickich oferowanego przez CEU;
  - c. docenianie działań pro jakościowych w jednostkach i przyznawanie nagród za działalność organizacyjną w tym zakresie oraz za wyróżniającą się pracę dydaktyczną.
3. **Należy dążyć do podniesienia praktycznej znajomości języków obcych wśród absolwentów UwB.** Propozycje działań w tym zakresie to:
  - a. zmniejszenie liczby osób w grupach na lektoratach;
  - b. wykorzystywanie literatury obcojęzycznej na zajęciach kursowych i fakultatywnych.
4. Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów powinno usprawnić współpracę z wydziałami. **Roczne raporty dotyczące monitorowania karier zawodowych absolwentów powinny trafiać na wydziały do końca lipca**, aby poszczególne jednostki miały czas na analizę i uwzględnienie jej wyników w swoich rocznych sprawozdaniach z działania systemów zapewniania jakości kształcenia.
5. Trzeba szerzej informować o procedurze potwierdzania efektów uczenia się jako alternatywnym sposobie dostania się na studia i sposobie podnoszenia kwalifikacji przez osoby aktywne zawodowo. **Zaleca się przygotowanie odpowiedniej zakładki na stronie głównej UwB.**